वेदांस्तांश्चानयेन्नष्टान् कस्य चाहं प्रियो भवे । इत्येवं भाषमाणस्य ब्रह्मणो नृपसत्तम । १२४८५
हरेस्तोचार्थमुद्भूता बुद्धिर्बुद्धिमताम्वर । ततो जगौ परं जप्यं प्राञ्जलिप्रग्रहः प्रभुः ।
॥ ब्रह्मोवाच ॥ ओं नमस्ते ब्रह्महृदय नमस्ते मम पूर्व्वज । लोकाद्य भुवनश्रेष्ठ साङ्ख्ययोगनिधे प्रभो ।
व्यक्ताव्यक्तकराचिन्त्य क्षेमं पन्थानमास्थितः । विश्वभुक् सर्व्वभूतानामन्तरात्मन्नयोनिज ।
अहं प्रसादजस्तुभ्यं लोकधाम स्वयम्भुवः । त्वत्तो मे मानसं जन्म प्रथमं द्विजपूजितं ।
चाक्षुषं वै द्वितीयं मे जन्म चासीत् पुरातनं । त्वत्प्रसादात्तु मे जन्म द्वितीयं वाचिकं महत् । १२४९०
त्वत्तः श्रवणजञ्चापि चतुर्थं जन्म मे विभो । नासत्यञ्चापि मे जन्म त्वत्तः परममुच्यते ।
अण्डजञ्चापि मे जन्म त्वत्तःषष्ठं विनिर्म्मितं । ददञ्च सप्तमं जन्म पद्मजन्मेति वै विभो ।
सर्गे सर्गे ह्यहं पुत्रस्तव त्रिगुणवर्ज्जितः । प्रथमः पुण्डरीकाच्च प्रधानगुणकल्पितः ।
त्वमीश्वरस्वभावश्च कर्म्मबन्धः स्वयम्भुवः । त्वया विनिर्म्मितोऽहं वै वेदचक्षुर्व्वयोऽतिगः ।
ते मे वेदाहृताश्चक्षुरन्धो जातोऽस्मि जाग्रहि । ददस्व चक्षूंषि मम प्रियोऽहं ते प्रियोऽसि मे । १२४९५
एवं स्तुतः स भगवान् पुरुषः सर्व्वतोमुखः । जहौ निद्रामथ तदा वेदकार्य्यार्थमुद्यतः ।
ऐश्वर्य्येण प्रयोगेण द्वितीयान्तनुमास्थितः । सुनासिकेन कायेन भूत्वा चन्द्रप्रभस्तदा ।
कृत्वा हयशिरः सुभ्रं वेदानामालयः प्रभुः । तस्य मूर्द्धा समभवद्द्यौः सनक्षत्रतारका ।
केशास्तास्याभवन्दीर्घारवेरंशुसमप्रभाः । कर्णावाकाशपाताले ललाटं भूतधारिणी ।
गङ्गा सरस्वती श्रोणी भ्रुवावास्तां महोदधी । चक्षुषी सोमसूर्य्यौ ते नासा सन्ध्या पुनः स्मृता । १२५००
ओंकारस्त्वथ संस्कारो विद्युज्जिह्वा च निर्म्मिता । दन्ताश्च पितरो राजन् सोमपा इति विश्रुताः ।
गोलोको ब्रह्मलोकश्च ओष्ठावास्तां महात्मनः । ग्रीवा चास्याभवद्राजन् कालरात्रिर्गुणोत्तरा ।
एतद्धयशिरः कृत्वा नानामूर्त्तिभिरावृतं । अन्तर्द्धौ स विश्वेशो विवेश च रसां प्रभुः ।
रसां पुनः प्रविष्टश्च योगं परममास्थितः । शैच्यं स्वरं समास्थाय उद्गीतं प्रासृजत् स्वरं ।
सस्वरः सानुनादी च सर्व्वशः स्निग्ध एव च । बभूवान्तर्महीभूतः सर्व्वभूतगुणो हितः । १२५०५
ततस्तावसुरौ कृत्वा वेदान् समयबन्धनान् । रसातले विनिक्षिप्य यतः शब्दस्ततो द्रुतौ ।
एतस्मिन्नन्तरे राजन् देवो हयशिरोधरः । जग्राह वेदानखिलान् रसातलगतो हरिः ।
प्रादाच्च ब्रह्मणे भूयस्ततः स्वां प्रकृतिङ्गतः । स्थापयित्वा हयशिर उदक्पूर्व्वे महोदधौ ।
वेदानामालयश्चापि बभूवाश्वशिरास्ततः । अथ किञ्चिदपश्यन्तौ दानवौ मधुकैटभौ ।
पुनराजग्मतुस्तत्र वेगितौ पश्यताञ्च तौ । यत्र वेदा विनिक्षिप्तास्तत् स्थानं शून्यमेव च । १२५१०
तत उत्तममास्थाय वेगं बलवताम्वरौ । पुनरुत्तस्थतुः शीघ्रं रसानामालयात्तदा ।
ददृशाते च पुरुषं तमेवादिकरं प्रभुं । श्वेतं चन्द्रविशुद्धाभमनिरुद्धतनौ स्थितं ।
भूयोऽप्यमितविक्रान्तं निद्रायोगमुपागतं । आत्मप्रमाणरचिते अपामुपरि कल्पिते ।
शयने नागभोगाढ्ये ज्वालामालासमावृते । निष्कल्मषेण सत्त्वेन सम्पन्नं रुचिरप्रभं ।